

УДК 338

*Н. М. Столярчук,
молодший науковий співробітник
відділу науково-організаційного забезпечення та координації досліджень ННЦ «Інститут аграрної економіки»*

УДОСКОНАЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВАХ

*N. M. Stolyarchuk,
Junior Researcher of the department of Scientific and organizational support and coordination of research
NSC "Institute of Agricultural Economics"*

THE IMPROVEMENT OF THE DOCUMENTARY SUPPORT OF INNOVATING ACTIVITY IN RESEARCH INSTITUTIONS

Стаття присвячена дослідженню стану документального забезпечення інноваційної діяльності науково-дослідних установ. Проаналізовано та узагальнено пропозиції науковців, щодо вирішення проблемних питань у цій сфері. Запропоновано ряд первинних та зведених документів, що враховують галузеві особливості об'єктів обліку науково-дослідних установ агропромислового комплексу.

The article is dedicated to the condition of the documentary support of research institutions innovation activities. The scientists proposals for dealing with the problem in this area are analyzed and summarized. A number of primary and summary document taking into account industry-specific features of the accounting items of research institutions of the agricultural sector were proposed.

Ключові слова: документування, інноваційна діяльність, меморіально-ордерна форма обліку.

Keywords: documentation, innovation activity, general-ledger accounting system.

Постановка проблеми. Систему обліково-аналітичного забезпечення в наш час розглядають як єдність підсистем обліку, аудиту та аналізу, взаємодіючих через інформаційні потоки в процесі формування і передачі оперативної та якісної обліково-аналітичної інформації для забезпечення обґрунтованості та ефективності прийняття управлінських рішень у системі управління підприємством [1, С.330]. Голов С.Ф. під цим поняттям розуміє систему збору, обробки, узагальнення подання та аналізу фінансової інформації, забезпечення її кількості і якості для ведення господарської діяльності, зокрема і її управління [2].

Ця система включає методичку обліку, калькулювання, відображення на рахунках, документування, організацію документообігу, елементи облікової політики відображення у звітності. Однак в даній роботі автор акцентує свою увагу на такому елементі методу бухгалтерського обліку як документування. Адже своєчасності повнота та достовірність інформації в бухгалтерському обліку залежить від правильності ведення первинної документації та реєстрів. Особливо це є актуальним для науково-дослідних установ в умовах переходу України на інноваційну модель розвитку. Система документування в даних суб'єктів повинна враховувати галузеву специфіку, тобто такі об'єкти інноваційної діяльності як сорти рослин та селекційні досягнення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вперше на проблему документування нематеріальних активів звернув увагу Шнейдман Л.З. [3] та запропонував використовувати форми первинних документів з обліку основних засобів.

На вдосконаленні документального забезпечення бухгалтерського обліку не раз наголошували Голов С.Ф.[2], Бутинець Т.П.[4], Жук В.М.[5], Жук Н.Л.[6], Мосаковський В.Б [7]. За словами останнього, зменшення ваги стосовно уніфікації та стандартизації документів не йде на користь стану бухгалтерського обліку України. Удосконаленню процесу документування операцій з інноваційною діяльністю в Україні присвячені праці Журавовської І.В. [8], Лепетан І.М. [9], Бражної Л.В. [10], Мельничук І.В. [11], Польової Т.В. [12], Бразілій Н.М. [13].

Формування цілей статті. Метою даного дослідження є вдосконалення діючої системи документування операцій з інноваційної діяльності в науково-дослідних установах з урахуванням їх галузевих специфіки.

Вклад основного матеріалу. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», первинний документ – документ, який містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення [14]. Інформація, що міститься у прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в реєстрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом подвійного запису їх на взаємопов'язаних рахунках бухгалтерського обліку [3].

Необхідно пам'ятати, що бухгалтерський облік у бюджетних установах виступає не лише засобом реєстрації фактів господарського життя та контролю за виконанням кошторису доходів і витратків, а й є джерелом інформації, необхідної для прийняття рішень фінансистами, економістами, керівництвом, тобто. Відповідальність за надану інформацію користувачам несуть керівник бюджетної установи, бухгалтер і особи, відповідальні за збереження та використання майна держави.

Проведений аналіз всієї документації, що використовується для операцій з об'єктами інтелектуальної власності, дозволяє згрупувати їх на три види:

- документи, що підтверджують права власності на об'єкти інтелектуальної власності (патенти, свідоцтва);

- документи, що визначають суть господарської операції і її законність (ліцензійні договори, договори про уступку прав, договір про створення об'єкта інтелектуальної власності і ін.);

- документи, які відображають факт надходження, переміщення чи вибуття об'єктів інтелектуальної власності на підприємстві (акт приймання-передачі, акти списання та ін.) [8, С. 147].

На сьогоднішній день в Україні прийнято ряд нормативних документів, що регулюють документування операцій з інноваційної діяльності. Однак не всі затверджені документи є практичними у застосуванні, затребуваними та відповідають потребам обліку. Тобто система документування операцій з об'єктами інноваційної діяльності не виступає інформаційною системою для задоволення потреб бухгалтерів, керівників та внутрішніх аудиторів.

За словами Польової Т.В.: «Не затверджено форму акта оцінки нематеріальних активів, а діючі типові форми первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності розроблено для обмеженого кола прав» [12, С.10]. Автор пропонує для документального оформлення операцій з даними об'єктами обліку використовувати наступні документи: «Картку-Акт наявності та руху нематеріальних активів», «Акт оцінки та переоцінки нематеріальних активів», «Відомість обліку накопиченої амортизації нематеріальних активів», «Акт інвентаризації нематеріальних активів». Дисертантом зроблено аналіз публікацій науковців щодо удосконалення

документування операцій з нематеріальними активами та об'єктами інтелектуальної власності (табл. 1).

Таблиця 1.
Запропоновані форми первинних та зведених документів, призначених для обліку операцій з нематеріальними активами та об'єктами інтелектуальної власності

№	Етап	Назва запропонованого документу	Автор
1	2	3	4
1	Створення	«Відомість аналітичного обліку витрат на створення об'єкта інтелектуальної власності»	Жураковська І.В. [8]
		«Відомість аналітичного обліку витрат на науково-дослідні роботи»	Лепетан І.М. [9]
2	Апробація	«Відомість аналітичного обліку капітальних інвестицій»	Бражна Л.В. [10]
		«Картки обліку раціоналізаторських пропозицій (інновацій)»	Мельничук І.В. [11]
3	Інвентаризація	«Акт інвентаризації нематеріальних активів»	Польова Т.В. [12]
4	Оцінка	«Акт оцінки та переоцінки нематеріальних активів»	Польова Т.В. [12]
5	Облік	«Картка-Акт наявності та руху нематеріальних активів», «Відомість обліку накопиченої амортизації нематеріальних активів»	Польова Т.В. [12]
		Акт приймання-передачі нематеріальних активів	Бразілій Н.М. [13]
6	Комерційне використання	«Журнал аналітичного обліку ліцензійних договорів»	Жураковська І.В. [8]
		«Розрахунок роялті від використання нематеріальних активів», «Картку аналітичного обліку доходів від надходження роялті»	Лепетан І.М. [9]
7	Вибуття	Акт списання нематеріальних активів	Бразілій Н.М. [13]

Для узагальнення витрат на створення сортів, роботи по яким тільки розпочинаються, Жураковською І.В. розроблено *відомість аналітичного обліку витрат на створення об'єкта інтелектуальної власності*. Порядком заповнення документу вимагається використання рахунку «Виробництво дослідних зразків», а також розподіл витрат, які включаються і не включаються у собівартість об'єкта. Закриття відомості проводиться щороку після підписання відповідальною за складання особою та керівником відповідно наукової теми. Остаточне закриття відомості передбачає внесення даних про оцінку (дата, сума, вид вартості) та юридичне оформлення прав на об'єкт [8, С. 137].

Бражна Л.В. пропонує вдосконалену схему *Відомості аналітичного обліку капітальних інвестицій* [10]. У даному документі витрати наводяться відповідно до стадій відтворювальної структури: розробка, модернізація, модифікація, створення, вдосконалення, інші витрати. Інформація про капітальні інвестиції подається у розрізі окремих об'єктів. У кінцевому випадку формується первісна вартість об'єктів нематеріальних активів.

Лепетан І.М. пропонує використовувати *Відомість аналітичного обліку витрат на науково-дослідні роботи* [9]. Дана Відомість містить інформацію про витрати з початку року по об'єктах нематеріальних активів, а саме – відображає ту частку витрат із загальної суми, що припадає на окремий об'єкт обліку.

Як бачимо, значна увага науковців приділяється саме документальному забезпеченню етапу створення інноваційного продукту. Адже витрати на науково-дослідні розробки є початковим ланцюгом інноваційного процесу. Як показує практика основну частину витрат у Калькуляціях кошторисної вартості та Картках обліку фактичних витрат на проведення НДДКР становлять витрати на оплату праці та накладні витрати. В Калькуляції кошторисної вартості сума накладних витрат відображається в розрізі кварталів – тобто за терміном виконання НДР, а не за статтями, що наведені в Типовому положенні з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт від 20.07.1996 р. №830. Крім того, даним нормативним документом передбачено такий документ як *Кошторис накладних витрат*, що використовується на етапі планування витрат на науково-дослідні роботи. Накладні витрати включаються до калькуляції кошторисної вартості НДДКР пропорційно обсягам витрат на оплату праці основних виконавців. Однак, документ, що дає змогу здійснити контроль за фактичним станом накладних витрат відсутній. У звітних документах щодо витрат на НДДКР інформація про накладні витрати наводиться однією сумою без розшифровки. Тому, дисертантом запропоновано ввести *Картку обліку накладних витрат*. В даному первинному документі сума накладних витрат відображається за статтями накладних витрат відповідно до Додатку 1 до Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт від 20.07.1996 р. №830 [15]. Також зазначена база розподілу та сума розподілених накладних витрат, що значно полегшує контроль. Відповідно до запропонованих змін у даному нормативному документі в пункті 40 необхідно прописати: «Фактичний облік накладних витрат здійснюється у Картці обліку накладних витрат».

Установа організовує оперативно-статистичний облік створення ОІВ за вимогами Інструкції щодо заповнення форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компоновань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій), що затверджена наказом Державного комітету статистики України від 10.08.04 р. №469) [16].

Однак, як показує практика дані форми є неефективними та не використовуються науково-дослідними установами. Причиною цьому є те, що затверджені первинні документи не враховують особливостей галузевого обліку. В Інструкції №469 не відображені такі специфічні галузеві об'єкти інноваційної діяльності як сорти рослин та селекційні досягнення. Крім того, Рудченко Ю.С. наголошує, що в таких первинних документах та реєстрах також необхідно враховувати торгівельні марки [17].

В ході дослідження документування операцій з комерційного використання інноваційної діяльності визначено, що відсутні первинні та зведені документи з обліку ліцензійних, господарських договорів та паушалних платежів, роялті. Відповідно відсутня достовірна інформація та існує можливість викривлень та маніпулювань. Тому досить важливим є закріплення на законодавчому рівні форм первинного обліку та реєстрів з комерційного використання інноваційної продукції.

Це питання вже досліджувалося науковцями. Досить суттєвими є пропозиції Жураковської І.В., яка наголошує на необхідності реєстрації ліцензійних договорів в *Журналі аналітичного обліку ліцензійних договорів* [8], що сприятиме оперативності здійснення контролю за виконанням договірних зобов'язань між клієнтами. Лепетан І.М. вважає є доцільним використовувати запропонований *Розрахунок роялті від використання нематеріальних активів* та *Картку аналітичного обліку доходів від надходження роялті* [9]. Використання даних документів, на думку автора, надасть інформацію про очікувані доходи у вигляді роялті, а також посилить контроль за їх надходженням. Однак, реєстр запропонований Жураковською І.В. включає тільки ліцензійні договори та не враховує інших видів договорів. Первинні документи, що пропонуються Лепетан І.М. є безумовно необхідними, але варто ввести обліковий реєстр, який би дозволив прослідкувати надходження роялті та сплату паушалних платежів відповідно до кожного договору.

Для розв'язання цієї проблеми необхідно ввести до документообігу *Журнал маркетингової діяльності у сфері комерціалізації наукової і наукомісткої продукції (форма ІВ-7)* (рис. 1) та *Журнал заключених ліцензійних угод та оплати роялті (форма ІВ-8)* (рис. 2) з відповідними змінами в Інструкції щодо заповнення форм первинної облікової документації з обліку об'єктів права інтелектуальної власності від 10.08.2004 р. №469. Дані форми реєстрів не встановлюють обмежень, щодо видів об'єктів інтелектуальної власності, тому повністю придатні для фіксації інформації, щодо сортів рослин, селекційних досягнень.

Після оформлення первинних документів облікова інформація відображається в облікових реєстрах. На кінець звітної періоду в реєстрах накопичується облікова інформація, яка потрібна для складання звітності підприємства, а також для формування джерела даних для використання в аналітичній роботі, плануванні, розробці бюджетів і в управлінні господарськими процесами. Своєчасність та правильність облікової реєстрації є досить відповідальною ділянкою облікової роботи і набуває значення для ведення бухгалтерського обліку та здійснення інших функцій управління.

ННЦ «Інститут землеробства НААН»

(назва наукової установи)

За 2013 рік

(місяць, квартал, рік) (заповнюється наростаючим підсумком)

№	Назва продукції	Витрачено коштів на розробку	Укладено угод на використання об'єктів права інтелектуальної власності						Реалізовано продукції (елітного насіння, молодяку тварин, посадкового матеріалу, тощо)		Надійшло коштів до спецфонду установи від використання продукції, тис.грн.
			Повної передачі прав власності		Ліцензійних договорів		Господарських договорів		Кількість, шт	Отримано коштів, тис.грн.	
			Кількість, шт	Отримано коштів, тис.грн.	Кількість, шт	Отримано коштів, тис.грн.	Кількість, шт	Отримано коштів, тис.грн.			
1	Пшениця озима Артеміда	320,0			5	9,8					9,8
2	Пшениця озима Краєвид	300,0			3	1,3			3	13,6	14,9
3	Тритикале озиме Поліський 7	239,1			3	0,1			1	3,9	4,0
4	Гречка Оранта	180,0			3	12,2					12,2
5	Соя Єлена	104,0			2	28,8					28,8
Разом по сортиях рослин		1143,1			16	52,2			4	17,5	69,7
6	Агрохімічна експертиза рослинних зразків	6,9					5	6,9			6,9
7
Разом по наукових розробках		6,9					5	6,9			6,9
Всього		1150			16	52,2	5	6,9	4	17,5	76,6

Керівник

Головний бухгалтер

Рис. 1. Журнал маркетингової діяльності у сфері комерціалізації наукової та наукоміської продукції

ННЦ «Інститут землеробства НААН»

(назва установи)

За 2013 рік

(місяць, квартал, рік) (заповнюється наростаючим підсумком)

№	Організація	№ договору / дата	Відповідальна особа	Термін дії (років)	% відрахувань	Репродукція	Паушальний платіж		Сплата роялті		
							дата	Сума (грн)	№ договору	дата	Сума (грн)
1	ДП ДГ «Іванівка»	№101-13	Стариченко В.М.	3	15	РР-2	05.04.2013 р.	750	№179-11	28.03.2013 р.	8151,00
2	ТОВ «АФ«Колос»	№112-13	Зозуля К.І.	1	15	супереліта	05.04.2013 р.	450	№373-09	22.03.2013 р.	11726,04
3	ДП ДГ «Івківці»	№122-13	Стариченко В.М.	2	15	еліта	08.04.2013 р.	600	-	-	-
4	Бородянська ДСС	№14-13	Стариченко В.М.	1	15	супереліта	29.01.2013 р.	600	№93-10	25.01.2013 р.	4080,00
..

Керівник

Головний бухгалтер

Рис. 2. Відомість заключених ліцензійних угод та оплати роялті

У науково-дослідних установах ведення бухгалтерського обліку здійснюється за меморіально-ордерною формою обліку відповідно до Інструкції про форму меморіальних ордерів бюджетних установ та порядку їх складання, що затверджена наказом Державного казначейства України від 27.07.2000 р.[18]. Облікові регістри використовуються в певній послідовності та взаємодії для ведення обліку з дотриманням єдиних принципів, встановлених Законом про бухгалтерський облік, і урахуванням особливостей діяльності бюджетних установ і технології обробки облікових даних.

Основними принципами меморіально-ордерної форми обліку є:

- оформлення всіх бухгалтерських проводок меморіальними ордерами на основі первинних документів;
- розподіл синтетичного обліку на хронологічний і систематичний;
- ведення аналітичного обліку на картках;
- особлива побудова книги «Журнал-головна», яка розкриває кореспонденцію рахунків, що підвищує можливості аналізу та контролю за правильністю записів

[19, С. 18].

Підставою для відображення записів в облікових регістрах є належним чином оформлені первинні документи, які повинні подаватися до бухгалтерії в терміни встановлені графіком документообороту. Для відображення операцій, які не фіксуються в меморіальних ордерах з 1 по 16, а також для операцій, щодо яких немає необхідності складати накопичувальні відомості та зведення (наприклад, в установі з невеликим обсягом операцій), використовується меморіальний ордер форма №274

Для операцій зі створення та використання об'єктів інтелектуальної власності відсутній окремий журнал-ордер. Інформація про інноваційну діяльність та комерційне використання розпоршується за окремими регістрами. Зокрема, інформація про роялті, що відображається на рахунку 711 «Доходи за коштами отриманими як плата за послуги» застосовується Меморіальний ордер №14 «Накопичувальна відомість нарахування доходів спеціального фонду бюджетних установ». На кожен вид доходів спеціального фонду повинні відкриватися окремі меморіальні ордери, які нумеруються відповідно №14-1, 14-2, 14-3. Для операцій з реалізація патентів призначено Меморіальний ордер №9 «Накопичувальна відомість про вибуття та переміщення необоротних активів». Під час заповнення даного документ одночасно здійснюються записи у відповідних інвентарних картках обліку необоротних активів. Суму нарахованої амортизації на нематеріальні активи зазвичай відображають в меморіальному ордері, форма №274 (бюджет).

Аналітичний облік ведеться в книгах і картках аналітичного обліку. Записи в яких робляться щоденно для операцій з однаковою кореспонденцією рахунків і посиланням на номер меморіального ордеру. В кінці місяця підраховують підсумки в *книгах і картках аналітичного обліку* та складається оборотна або сальдові відомості аналітичних рахунків. Форми даних документів затверджені наказом Державного казначейства України «Про затвердження форм карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ та порядку їх складання» від 06.10.2000 р. №100 [20].

На думку автора з метою покращення аналітичності та достовірності інформації щодо інноваційної діяльності у науково-дослідних установах необхідно ввест **Журнал-ордер №18 «Накопичувальна відомість капіталізації та комерціалізації інноваційної діяльності»** (рис. 3) з відповідними змінами до нормативних актів. Даний документ містить дані про номер, назву та дату документу, на підставі якого здійснюється запис до реєстру. Суми операцій відображаються по дебету та по кредиту за рахунками 143, 12, 40, 71, 81, 133, 36. Даний журнал дає змогу отримати інформацію про витрати, що капіталізуються, вартість активу, що ставиться на баланс, доходи та витрати за пасивними доходами, розрахунки та амортизацію.

Сума зносу вираховується з даних інвентарних карток з обліку необоротних активів. Позиція «Сума оборотів за меморіальним ордером» у вигляді відповідних кореспонденцій рахунків переноситься до книги «Журнал-головна». Меморіальний ордер підписується виконавцем, особою, що перевірила меморіальний ордер, т головним бухгалтером. Одночасно відповідні записи здійснюються у відповідних інвентарних картках обліку необоротних активів. На кожен тему НДР відкриваються окремі меморіальні ордери, які нумеруються відповідно № 18-1, 18-2, 18-3.

Відповідно до даного журналу пропонуємо ввести до документообігу **Картку аналітичного обліку капіталізації в нематеріальні активи** (додаток 3.2.6) та відповідні зміни до наказу Державного казначейства України «Про затвердження форм карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ та порядку їх складання» від 06.10.2000 р. №100.

Картка складається наростаючим підсумком з початку року за кожною темою НДР. За даною картокою на основі первинних документів можна буд прослідкувати суми витрат по кожній темі НДР, що підлягають капіталізації та своєчасно виявити порушення, зловживання, відповідальних осіб.

Висновки. Здійснення якісного обліково-аналітичного забезпечення є важливою умовою ефективного використання інноваційного потенціалу науков дослідних установ, враховуючи те, що інноваційна діяльність в даних суб'єктах є основною. Обліково-аналітичне забезпечення повинно задовольняти потреб управління, щоб керівний апарат міг вчасно приймати запобіжні заходи та здійснювати контроль за цільовим використанням бюджетних коштів.

З метою якісного управління витратами на створення науково-дослідного продукту автором розроблено Картку обліку накладних витрат, в якій сума накладних витрат відображається за статтями накладних витрат, що дозволяє здійснювати порівняння з Кошторисом накладних витрат.

Для обліку та контролю за комерційним використанням інноваційної продукції запропоновано використовувати Журнал маркетингової діяльності у сфері комерціалізації наукової і наукоміської продукції (форма ІВ-7) та Журнал заключених ліцензійних угод та оплати роялті (форма ІВ-8). Дані форми реєстрів не встановлюють обмежень, щодо видів об'єктів інтелектуальної власності, тому повністю придатні для фіксації інформації, щодо сортів рослин, селекційних досягнень.

З метою покращення аналітичності та достовірності інформації щодо інноваційної діяльності у науково-дослідних установах необхідно ввести Журнал-ордер №18 «Накопичувальна відомість капіталізації та комерціалізації інноваційної діяльності» та відповідно Картку аналітичного обліку капіталізації нематеріальні активи, за даними якої можна буде прослідкувати суми витрат по кожній темі НДР, що підлягають капіталізації та своєчасно виявити порушення зловживання, відповідальних осіб.

Література.

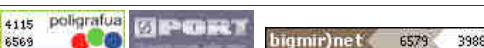
1. Л.О. Волошук Обліково-аналітичне забезпечення управління інноваційним розвитком підприємства//Праці Одеського політехнічного університету. – 2011. 2(36). – С.329-334.
2. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник / С.Ф. Голов. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.
3. Шнейдман Л.З. Учет новых видов имущества и операций.- М.: Бухгалтерский учет, 1993. -112с.
4. Бутинцев Т.А. Документування господарських операцій. // Вісник ЖТІ. – 2001. – № 17. – С. 28–32.
5. Жук В.М. Реформування бухгалтерського обліку та звітності: стан та перспективи. // Облік і фінанси АПК. – 2005. – № 3. – С. 4–13.
6. Жук Н.Л. Організація первинного обліку на підприємствах АПК: стан та перспективи. // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України стан та перспективи. Частина II. Науково-учбово-методична робота з обліку та звітності в АПК: стан та перспективи. / За ред. П.Т. Саблука, М.Я. Дем'яненки В.М. Жука. – К.: Інститут аграрної економіки, 2003. – С. 32-35.
7. Моссаковський В.Б. Бухгалтерський облік нематеріальних активів // Бухгалтерський облік і аудит – 2005. – №7. – С. 8-17.
8. Садовська І.Б., Жураковська І.В. Облік інтелектуальних активів сільськогосподарських підприємств: теорія і практика: Монографія. – Луцьк, Надстир'я, 2006 – 295 с.
9. Лепетан І.М. Документування операцій з нематеріальними активами у науково-дослідних господарствах / Л.В. Гуцаленко, І.М. Лепетан // Економіка АПК. 2010. – № 3. – С. 36-40.
10. Бражна Л.В. Документування нематеріальних активів//Вісник аграрної науки Причорномор'я. – Вип.1 (29). Економічні проблеми: Зб.наук.пр. – Миколаїв МДАУ, 2005. – С.123-130.
11. Мельничук І.В. Облік і аналіз інновацій у сфері випуску та збуту продукції текстильної промисловості [Текст]: автореферат дис.... к.е.н: 08.00.09 / Мельничук І.В.; Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль, 2011. – 21 с.
12. Польова Т.В. Облік, аудит і аналіз нематеріальних активів [Текст]: автореферат дис.... к.е.н: 08.06.04 / Польова Т.В.; Харківський державний університет харчування і торгівлі. – Харків, 2006. – 23 с.
13. Бразілій Н. М. Документальне оформлення наявності і руху нематеріальних активів // Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка. – Суми СумДУ, 2006. – №1 – С. 148 – 154.
14. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996 [Електронний ресурс] – Режим доступу: Ліга: Закон еліт. 1999-2014.
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.07.1996 р. №830 «Про затвердження Типового положення з планування, обліку і калькулювання собівартості науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт» [Електронний ресурс] – Режим доступу: Ліга: Закон еліт. – 1993-2014.
16. Наказ Державного комітету статистики від 10.08.2004 р. №469 «Про затвердження форм первинної облікової документації з обліку об'єктів прав інтелектуальної власності (винаходів, корисних моделей, промислових зразків, компонувань (топографій) інтегральних мікросхем і раціоналізаторських пропозицій) т Інструкції щодо їх заповнення» [Електронний ресурс] – Режим доступу: Ліга: Закон еліт. – 2004-2014.
17. Рудченко Ю.С. Удосконалення облікового забезпечення вартісної оцінки торговельної марки // Облік і фінанси АПК. – 2006. – №8. — С. 76-84.
18. Наказ Державного казначейства України від 27.07.2000 р. №68 «Про затвердження Інструкції про форми меморіальних ордерів бюджетних установ т порядок їх складання» [Електронний ресурс] – Режим доступу: Ліга: Закон еліт. – 2004-2014.
19. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: Навч. посібник. / За редакцією проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута». 2004. – 448 с.
20. Наказ Державного казначейства України від 06.10.2000 р. №100 «Про затвердження форм карток і книг аналітичного обліку бюджетних установ та порядку їх складання» [Електронний ресурс] – Режим доступу: Ліга: Закон еліт. – 2000-2014.

References.

1. Voloschuk, L.O. (2011), "Accounting and analytical support of innovative development of enterprise", Pratsi Odes'koho politekhnichnoho universytetu, vol. 2(36), pp. 329-334.
2. Holov, S.F. (2003), Upravlins'kyj oblik [Management Accounting], Libra, Kyiv, Ukraine.
3. Shnejdman, L.Z. (1993), Uchet novykh vydov ymuschestva y operatsyj [Accounting for new types of assets and operations], Bukhgalterskyj uchet, Moscow, Russia.
4. Butynets', T.A. (2001), "Dokumentuvannya business transactions", Visnyk ZhITI, vol.17, pp. 28 – 32.
5. Zhuk, V.M. (2005), "Reform of Accounting and Reporting: Status and Prospects", Oblik i finansy APK, vol.3, pp.4 – 13.
6. Zhuk, N.L. (2003), "The organization of the primary account on agricultural enterprises: Status and Prospects", Naukovo-uchbovo-metodychna robota z obliku ta zvitnosti APK: stan ta perspektyvy [Scientific and educational-methodical work of accounting and reporting in agriculture: status and prospects], Institute of agricultural economics, Kyiv, Ukraine, pp.32 – 35.
7. Mossakovs'kyj, V.B. (2005), "Accounting for intangible assets", Bukhgalters'kyj oblik i audyt, vol.7, pp. 8 – 17.
8. Sadovs'ka, I.B. and Zhurakovs'ka, I.V. (2009), Oblik intelektual'nykh aktyviv sil'skohospodars'kykh pidpryemstv: teoriia i praktyka [Accounting for intellectual assets farms: Theory and Practice], Nadstyr'ia, Luts'k, Ukraine.

9. Lepetan, I.M. (2010), "Documenting operations intangible assets in research institutions", *Ekonomika APK*, vol.3, pp. 36-40.
10. Brazhna, L.V. (2005) "Documentation of intangible assets", *Visnyk ahrarynoi nauky Prychornomia*, vol.1(29), pp.123-130.
11. Mel'nychuk, I.V (2011), "Recording and analysis of innovation in production and marketing of textile products", Ph.D. Thesis, Accounting, analysis and audit (by sector) Ternopil National Economic University, Ternopil, Ukraine.
12. Pol'ova, T.V. (2006), "Accounting, auditing and analysis of intangible assets", Ph.D. Thesis, Accounting, analysis and audit (by sector), Kharkiv National University of Food Technologies, Kharkiv, Ukraine.
13. Brazilij, N.M. (2006), "The documentation of the presence and movements of intangible assets", *Visnyk Sums'koho derzhavnoho universytetu. Seria: Ekonomika*, vol.1, pp 148–154.
14. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
15. Cabinet of Ministers of Ukraine (1996), "Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of provisions for planning, accounting and calculation of the cost of research and development work"" available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/830-96-%D0%BF>.
16. Committee of Statistics (2004), Mandate "On approval of primary records from the register of intellectual property (inventions, utility models, industrial designs, layout (topographies) of integrated circuits and innovations) and instructions on how to fill them", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1054-04>.
17. Rudchenko, Yu.S. (2006), Improving your software brand valuation, *Oblik i finansy APK*, vol.8, pp.76 – 84.
18. State Treasury of Ukraine (2000), Mandate "On approval of the Instruction on form memorial orders budgetary institutions and the procedure for drawing up", available at <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0570-00>.
19. Butynets', F.F. (2004), *Bukhhalters'kyj oblik u biudzhetykh ustanovakh* [Accounting in budgetary institutions], Ruta, Zhytomyr, Ukraine.
20. State Treasury of Ukraine (2000), Mandate "On approval of maps and books of analytical accounting budget institutions and the manner of their composition", available at <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0747-00>.

Стаття надійшла до редакції 16.07.2014 р.

ТОВ "ДКС Центр"